

MĚSÍČNÍK FRYŠTÁCKÉ FARNOSTI
14. ROČNÍK - LISTOPAD 2016 - ČÍSLO 154

FARNÍČEK

*"Je nutné mluvit o smrti ... ne proto, abychom měli strach, ale abychom od něho byli osvobozeni."
(Raniero Cantalamessa).*

Milí bratři a sestry, čtenáři Farníčku, měsíc listopad, do kterého jsme vstoupili je zarámován dvěma významnými dny liturgického roku. První je Slavnost všech svatých. Jeden z hymnů této slavnosti má v breviáři tato slova: „Pohleděl jsem, hle veliký zástup a v něm lid všeliký, ze všech světa pokolení, jež spočítat možné není. Ti všichni před trůnem stojí a před Beránkem plesají, ve svých rukou palmy nesou, v roucho bílé oděni jsou...“ Svatý Bernard k tomu v jednom svém kázání říká: „Přiznávám se, že při vzpomínce na ně pociťuji, jak se ve mně probouzí mocná touha patřit do jejich společnosti... A druhá touha, která nás naplňuje při slavení svatých směřuje k tomu, aby se i nám ukázal Kristus, náš život, tak, jako se ukázal jim...“

K tomu nás také zve vstupní **modlitba poslední listopadové neděle – první adventní**: „Všemohoucí Bože, očekáváme příchod našeho Pána Ježíše Krista a prosíme tě: posiluj naši vůli, ať konáme spravedlivé skutky a připravujeme se na setkání s ním, abychom v den soudu stáli po jeho pravici a vešli do nebeského království.“

A CO JE MEZI TÍM?

TŘI DŮLEŽITÉ SKUTEČNOSTI:

První: Oktáv „dušiček“ – vzpomínka a modlitba za naše zemřelé. Mile mne překvapilo, jak fryštácký hřbitov září barvou kvítí a světlem svící. Je to velké znamení úcty a lásky k zemřelým příbuzným. Díky za toto krásné svědectví!

Druhý: Svátek naší Anežky České, o které si přečtete na jiném místě Farníčku.

A třetí: 17. listopad - státní svátek, den studentský. S tímto dnem se často nové věci v našem národě odvíjejí. Čím nás letos studenti v Praze a v jiných městech překvapí? Budme vnímaví a otevření, náš národ potřebuje mnohé změny! A my s ním!

**A málem jsem zapomněl, že Ježíš Kristus
a ne prezident a nikdo z lidí, je naším Králem!
To nám říká závěrečná neděle liturgického roku.**

V jeho jménu vám žehná P. Josef Brtník, váš farář

PASTORAČNÍ A JINÉ AKTIVITY V NAŠÍ FARNOSTI**LISTOPAD**

Po	7.11.	18.00 setkání rodičů dětí v přípravě na první svaté přijímání
Ne	13.11.	arcidiecézní sbírka na Charitu 14.00 setkání animátorů našeho děkanátu u nás na faře
Po	14.11.	17.00 setkání katechetů našeho děkanátu u nás v kostele a na faře
Ne	20.11.	zasvěcení Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu v závěru bohoslužby, sbírka na opravy kostela
So	26.11.	žehnání adventních věnců na závěr bohoslužby
Ne	27.11.	žehnání adventních věnců na závěr bohoslužby

***

PROSINEC

Pá	2.12.	17.30 výstav Krista Svátostného, příležitost ke svátosti smíření
Ne	4.12.	Den Bible – sbírka na biblické dílo 10.00 Křty dětí
Po	5.12.	18.00 setkání rodičů dětí v přípravě na první svaté přijímání

POZVÁNKA NA ADVENTNÍ OBNOVU

**Dům Ignáce Stuchlého Vás zve na víkendovou adventní obnovu, která se uskuteční ve dnech 9. – 11. prosince 2016 ve fryštáckém DISu
(PRO POTOMKY STARÝCH PÁK A NEJEN PRO NĚ).**

*Advent je příhodný čas k duchovně – vzdělávacím aktivitám,
naslouchání i rozhovorům.
Součástí víkendu je také pobyt venku
např. vycházka do blízkého okolí.*

**Účastnit se mohou ročníky 2001 a starší.
Cena: 300,- Kč**

Kontakt a informace:

disfrystak@gmail.com,

tel. 608629241 – Josef Klinkovský, SDB

Přihlašování začíná od 9. listopadu 2016

FRYŠTÁČTÍ OLDSKAUTI V NERATOVĚ

Fryštáčtí Oldskauti už tradičně vyrazili druhý víkend v září na výlet za krásami naší vlasti. Tentokrát jsme měli namířeno do Východních Čech, konkrétně do oblasti Králíků. Pro čtenáře Farníčku budou asi zajímavé ty části naší výpravy, kdy jsme navštívili sakrální památky.

První z těchto staveb byl klášter a chrám na kopci, který se tyčí nad městem Králíky a jmenuje se Hora Matky Boží. Zde jsme si nejprve prohlédli muzeum internace řeholních řádů, které tady bylo vytvořeno na památku řeholníků, kteří zde byli nuceně drženi v 50. letech. Při prohlídce vlastních prostor kláštera nás nejvíc zaujala Kaple Svatých schodů, která má věřícím připomínat schodiště v

hradu Antonia v Jeruzalémě, po němž kráčel Ježíš Kristus k soudnímu stolci Piláta. Po těchto schodech se stoupá zásadně po kolenou, a přestože jsou z mramoru, jsou již hodně „sešlapané“. To muselo být poutníků a jejich modliteb, které toto místo tak opotřebovaly! Po prohlídce krásného chrámu Matky Boží s barokní výzdobou jsme se zde zúčastnili mše svaté.

Přenocovali jsme v kempu u přehrady Pastviny a v neděli dopoledne nás čekala návštěva další památky. Klikatá cesta podél polských hranic nás zavedla až do Bartošovic v Orlických horách – Neratova. Jen málokdo ví, co se tady, na tak odlehlem místě, nachází za památku. Malá vesnička s původně barokním kostelem, který byl na konci války zapálen, a shořela mu celá střecha. Za komunistického režimu nebyl zájem tento kostel opravovat a tak chátral, až z něj zůstaly jen holé zdi. Jen šťastnou náhodou, nebo spíš Božím

řízením, nebylo torzo kostela zbouráno. V 90. letech se do oprav chrámu pustila skupina nadšenců a za velké podpory sbírek i dotací stojí dnes kostel v nové a řekněme moderní kráse. Co nejvíce zaujme je střecha kostela – ze skla! Ze stropních trámů jsou vidět jen náznaky a nový krov je celý krytý sklem a tedy průhledný. Z vlastní barokní výzdoby už samozřejmě nic nezbylo a tak jsou tu jen holé kamenné zdi s moderní výzdobou. V novém duchu je postaven i presbytář a obětní stůl. Všechny nás toto místo zaujalo, má zvláštní genius loci. Byla zde zrovna i mše svatá a tak jsme se tu pozdrželi, ale stálo to za to. Odtud jsme vyrazili do Letohradu a za dalšími cíli našeho putování.

Nicméně všem doporučujeme navštívit tato zajímavá místa.

PĚT ŘÍMSKÝCH ZASTAVENÍ

Po odchodu z Lateránské baziliky se vydáváme ulicí Via di S. Giovanni in Laterano směrem ke Kolosseu. Tímto směrem jdeme zcela záměrně. Právě na této římské ulici totiž stojí další (pro nás Moravany) důležitý kostel. Téměř na dohled Kolossea. Jde o Basiliku Di San Clemente. (...že Vám to nic neříká). Nedivím se. Původně jsem o ní také nevěděl. Stačil ale krátký pohled do průvodce po „věčném městě“ a bylo jasné, že ji určitě nemůžeme vynechat. Jedná se totiž o památné místo zejména pro nás Moravany.

Zvenčí nenápadná stavba ze 12. století stojí na místě původního staršího kostela ze 6. století. **Právě sem přinesli svatí Cyril a Metoděj ostatky svatého Klimenta a při nedávných vykopávkách byl objeven i hrob svatého Cyrila, který zde roku 869 zemřel.**

Už v 1. století zde byla vystavěna dlouhá mincovna a obytný dům, který byl kolem roku 200 přestavěn na tzv. mithraeum. Mincovna byla kolem roku 250 opuštěna, dvůr zasypán a na jeho místě postavena dlouhá hala, kolem roku 384 proměněná na kostel sv. Klimenta. Byla prodloužena a přistěvena apsida. Na východě vzniklo atrium, odkud se do kostela vstupovalo. V 6. století za papeže Jana II. byl kostel vyzdoben mramorovými reliéfy, z nichž se několik zachovalo. Roku 1084 byl Řím zpustošen Normany a kostel byl sice obnoven, ale už v letech 1108-1128 byla ruina zčásti zasypána a posloužila jako základ pro novou stavbu. Po roce 1430 byla přistavěna kaple sv. Kateřiny s freskami Masolina da Pascale, což jsou patrně první renesanční fresky v Římě. V letech 1715-1719 kostel upravil Carlo Stefano Fontana v barokním slohu, včetně dřevěného stropu. Z atria, které je ze 12. století, se vstupuje do horního kostela. Ten zachovává strukturu starokřesťanského kostela, mramorové reliéfy podél chóru jsou ze 6. století, stejně jako biskupský trůn v apsidě a ambon. V apsidě je pozoruhodná barevná mozaika ze 12. století, na podlaze je bohatá mozaika. Dřevěný strop a fresky jsou barokní. Severní boční lodí se schází do spodního kostela. Opěry byly vestavěny později, střední loď je vyzdobena freskami ze 6. až 9. století a na konci levé boční lodí byl roku 869 pohřben sv. Cyril. Na stěně kaple vedle pamětní desky připomínající naše světce svatého Cyrila a Metoděje jsou fresky znázorňující jejich pobyt v Římě a pohřeb svatého Cyrila. Ve venkovním atriu stojí žulový monolit, který rovněž připomíná tuto událost.

Stojím u počátků křesťanství v naší zemi...

-pokračování příště-

MŠE SVATÁ ZA DARY A PLODY ZEMĚ

**Poslední úpravy
„koruny“
před
slavnostním
průvodem do
kostela.
Ta byla do naší
farnosti
zapůjčena
z Dubu nad
Moravou.**

**Obětní dary
byly tentokrát
mimořádně
bohaté.
Mimo jiné
mezi nimi
nechyběl
ani dort se
znakem města
Fryštáku.**

Je neděle 16. října a v naší farnosti si opět při mši svaté v 10 hodin připomínáme „dožínky“ – tedy poděkování za dary a plody Země. Krásná tradice, která ve Fryštáku zapustila své kořeny především díky rodině Konečných ze Žabárny a jejich „pomocníkům“, kteří se už tradičně ujali organizace této slavnosti. Slavnostně vyzdobený kostel (*pochválil jej i otec Josef, který u nás poprvé celebrou tuto mši svatou*). Obětní průvod se vším, co se urodilo na polích, loukách a zahradách kolem našeho města (i díky práci místních zemědělců ze ZDV Fryšták) nebral konce...všechny tyto dary nakonec skončily před oltářem. Je dobře, že se i v dnešní uspěchané době dokážeme zastavit a poděkovat Pánu za vše, co od něj dostáváme. Zároveň také vzpomínáme na všechny naše předky, kteří se vždy živili touto těžkou prací, ale dokázali Pánu Bohu za tyto dary děkovat. Všem organizátorům proto ještě jednou vyslovujeme upřímné Pán Bůh zaplať.

SVATÁ ANEŽKA ČESKÁ

Pocházela z přemyslovského rodu v Čechách. Jako královskou dceru ji chtěli několikrát provdat nejen za krále, ale i za císaře. Ona však dala přednost službě poniženému Kristu a životu v dokonalé chudobě. Založila špitální bratrstvo, z něhož se díky jí stal řád křížovníků s červenou hvězdou, a první klášter klarisek v Praze. Po 46 let zde žila jako strážný anděl národa. Jak napsal Jan Pavel II.: "Sytila hladové, ošetřovala nemocné, pečovala o přestárlé, povzbuzovala bezradné a tak byla schopna šířit pokoj a smíření, dodávat útěchu a vlévat novou naději." Zemřela s pověstí svatosti a se svatořečením mohl národ pocítit její přímluvu při osvobození od totalitního režimu.

Anežka Přemyslovna se narodila patrně roku 1211 jako dcera českého krále Přemysla Otakara I. a jeho druhé manželky Konstancie z rodu uherských Arpádovců. Ve třech letech byla dána na vychování k cisterciáčkám ve slezské Třebnici, která patřila její tetě, vévodkyni Hedvice, později svatořečené. V šesti letech pak byla přemístěna do severočeských Doksan k premonstrátním, aby zde strávila další dvě léta. Jako osmiletá se stala předmětem sňatkové politiky svého otce, který ji zasnoubil s desetiletým synem císaře Fridricha II.

Jindřichem. Proto byla odeslána do Vidně na dvůr rakouského vévody Leopolda VI., aby se zde náležitě připravila na budoucí manželství. Nicméně, když bylo Anežce 14 let, ze sňatku sešlo, protože Istivý Leopold provdal za Jindřicha svou vlastní dceru Markétu. Ponižená Anežka se vrátila domů na Pražský hrad. Brzy poté však začali usilovat o její ruku další uchazceři, nejdříve anglický král Jindřich III. a posléze i sám císař Fridrich II. Nakonec vše dopadlo jinak: po smrti otce (+1230) se rodičovské poslušnosti zproštěná Anežka rozhodla následovat největší duchovní výzvu své doby — nový ideál sv. Františka. S pomocí svého královského bratra Václava I. proto (po vzoru své sestřenice sv. Alžběty Durynské) zakládá na Starém Městě pražském u kostela sv. Haštala špitál a záhy v jeho blízkosti i dvojklášter damiatek (klarisek) a minoritů. O Letnicích 1234 pak vstupuje sama ve věku 23 let za velké slávy do tohoto kláštera a je jmenována jeho abatyší. Václav I., a později i jeho syn Přemysl Otakar II., zde na pražském Františku vybudovali jeden z nejkrásnějších českých klášterů, první gotické dílo svého druhu.

DOKONČENÍ Z PŘEDCHÁZEJÍCÍ STRANY

Vstup královské dcery do přísného kláštera se stal celoevropskou událostí. Všimla si ho i sv. Klára v Assisi, která pak ve svých listech postupně uváděla Anežku do správného chápání františkánské chudoby. V důsledku tohoto poučování se Anežka posléze vzdala vedení špitálu, převedla na něj veškerý svůj majetek, a péči o něj svěřila špitálnímu bratrstvu povýšenému na samostatný řád křížovníků s červenou hvězdou. Anežka pak od papeže Řehoře IX. získala právo naprosté chudoby (1238), tj. zcela ojedinělou výsadu, že její klášter nikdo nesmí nutit k přijetí nějakého majetku. Jako klauzurní sestra sice nesměla opouštět klášter, přesto si ale uchovávala čilé kontakty s královskou rodinou a s papežskou kurií. Jako už staříčká představená zemřela (2. 3. 1282) uprostřed velkého hladomoru za braniborské okupace Čech na následky tvrdých celoživotních postů a celkové deprese z neutěšného stavu království po pádu Přemysla Otakara II. Patrně už za svého života byla v klášteře považována za světici, po její smrti se pak rozvinul lidový kult, který je dosvědčen řadou zázraků.

Podle životopisců byla Anežka obdařena "jasnozřivým viděním" a mocí konat zázraky. Např. předem viděla smrt krále Přemysla Otakara II. na Moravském poli. Zázračně pomáhala trpícím, sužovaným nemocí a hladem. Právě pro tyto ctnosti se jí dostalo mnoho milostí, kterými českému národu pomáhala a pomáhá.

První žádost o její kanonizaci poslala královna Eliška v roce 1228 papeži Janu XXII. Papež však byl právě tehdy v závažném konfliktu s řádem minoritů, takže Eliščina žádost nebyla vyslyšena. Ani další pokusy nedopadly lépe — k papeži Benediktu XII. (1334-1342), či k papeži Inocenci XI. (1676-1689). Teprve Pius IX. v roce 1874 potvrdil Anežčin starobylý kult s právem veřejné úcty jako blahoslavené. Kýženého cíle ale dosáhl až pražský arcibiskup kardinál Tomášek, za něhož byla Anežka konečně svatořečena Janem Pavlem II. v Římě dne 12. 11. 1989. Anežka tak významně ovlivnila "sametovou" podobu právě probíhající listopadové revoluce. Jako dcera královská, která se zřekla svého majetku a založila pro chudé a nemocné největší tuzemský špitál své doby, je trvalým příkladem křesťanské lásky.

PhDr. Petr Kubín, Ph.D.

KNIHA – MICHAEL MARTINEK - DOTÝKAT SE VRCHOLU

Soubor krátkých textů, které se zaměřují na základní oblasti lidského života: od problémů bolesti, samoty a smrti přes hledání smyslu života v soukromé i veřejné angažovanosti až po vrcholné zkušenosti lidského naplnění v lásce, v umění či v přírodě. Kniha nenabízí jednoduchá řešení, spíše se snaží reflektovat obtížnou pozici duchovně otevřeného člověka v duchovně vyprahlém prostředí. Každá ze sedmi kapitol je uvedena příběhem z pastorační zkušenosti autora, kněze, pedagoga a vězeňského kaplana.

Mgr. Michael Martinek, Th.D..

Narozen 8. července 1958 v Brně, katolický kněz, člen řeholní kongregace Salesiáni Dona Boska (SDB).

Vyučující na Katedře filozofie a teologie a na Katedře sociální pedagogiky, JABOK.

Lektor kurzů Centra dalšího vzdělávání.

V letech 1996 – 2002 byl ředitelem pobytového vzdělávacího střediska pro mládež

Dům Ignáce Stuchlého ve Fryštáku. (DIS)

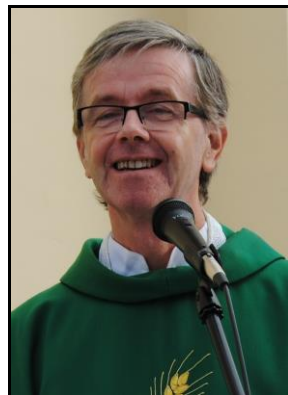
Autor několika dalších knih:

Ztracená generace? (2006)

Křesťané v zemi indiánů (2007)

K čemu jsou dobré křesťanské církve? (2012)

Přehled křesťanských církví a jejich aktivit v ČR (2016)

PRO CO ŽIJEME?

Žijeme pro to

co nás naplňuje

Naplňuje nás

intimní lidský vztah

smysluplná činnost

bytostný soulad s nekonečnem

Co znamenají vedle toho

povrchní a přechodné vztahy s mnoha lidmi?

honba za penězi, věcmi, konzumem?

odříkávání modliteb a vyprázdňené rituály?

Ale jak těžké je vymanit se z pout

povrchních vztahů

honby za penězi

prázdných rituálů

A důsledně hledat

to jediné – trojediné

podstatné!

Knihu najdete ve fryštácké knihovně. -pn-

PAPEŽ FRANTIŠEK VE ŠVÉDSKU

**Svatý otec sloužil bohoslužbu
s luteránskými duchovními**

**...a sešel se rovněž se švédským
královským párem**

Papež František navštívil tento týden Švédsko. Poukázal zde na pozitivní dopady reformace, za níž stál před 499 lety Martin Luther. Svátý Otec se tak snaží o gesto smíření s luterány, se kterými se Vatikán po reformaci rozešel. František s nimi odsloužil společnou bohoslužbu v katedrále v Lundu. Oslavy 500 let reformace začaly už nyní a budou trvat celý rok. František navštívil Švédsko jako první papež po téměř třech dekadách. Luteráni a katolíci by podle něj měli napravit chyby z minulosti a usilovat o vzájemné odpuštění. „Nesmíme se smířit s rozkolem a odcizením, které vzniklo v důsledku našeho rozdělení. Máme příležitost napravit rozhodující moment našich dějin,“ uvedl pontifex v lundské katedrále. „Musíme se na naši minulost dívat s láskou a upřímně, najít chyby a hledat odpuštění, protože jen Bůh je náš soudce,“ prohlásil František. Podle něj mohou katolická a luteránská církev navzdory přetrvávajícím náboženským sporům spolupracovat v takových otázkách, jako je boj proti chudobě či pomoc migrantům. „S vděčností jsme si vědomi toho, že reformace pomohla sehrát stěžejní roli Písmu svatému v životě (katolické) církve,“ řekl papež. Luther byl podle něj „inteligentní člověk“, který měl právo na to být rozrušený korupcí, světskostí, chamtivostí a touhou po moci, jež v té době existovaly v katolické církvi. Ekumenická bohoslužba se konala ve stejný den, kdy teolog a kazatel Martin Luther podle tradice přibil v roce 1517 na dveře chrámu ve Wittenbergu svých 95 tezí proti odpustkům. Tento okamžik je považován za začátek reformace, i když řada historiků v současnosti pochybuje, že se tak skutečně stalo. Oslavy začínají rok před tímto výročím. Právě v roce 1517 začalo rozštěpení západní církve na katolíky a protestanty, které později vedlo mimo jiné k třicetileté válce. Sám Luther byl prohlášen za kacíře a jeho spisy byly zakázány. Tradicionalisté v katolické církvi už dříve Františka kritizovali za to, že vůči luteránům dělá příliš mnoho ústupků. Loni v Římě navštívil luteránský kostel a vyzval tam k usmíření mezi církvemi a také ke vzájemnému odpuštění za minulé perzekuce.

Zdroj: Osservatore Romano

- 1.11. Slavnost Všech svatých
 2.11. Vzpomínka na všechny věrné zemřelé – Dušičky
 6.11. 32. neděle v mezidobí
 9.11. Posvěcení Lateránské baziliky
 10.11. Památka svatého Lva Velikého
 12.11. Památka svatého Josafata
 13.11. 33. neděle v mezidobí
 17.11. Památka svaté Alžběty Uherské
 20.11. Slavnost Ježíše Krista Krále
 22.11. Památka svaté Cecilie
 27.11. 1. neděle adventní
 30.11. Svátek svatého Ondřeje

POZVÁNKA

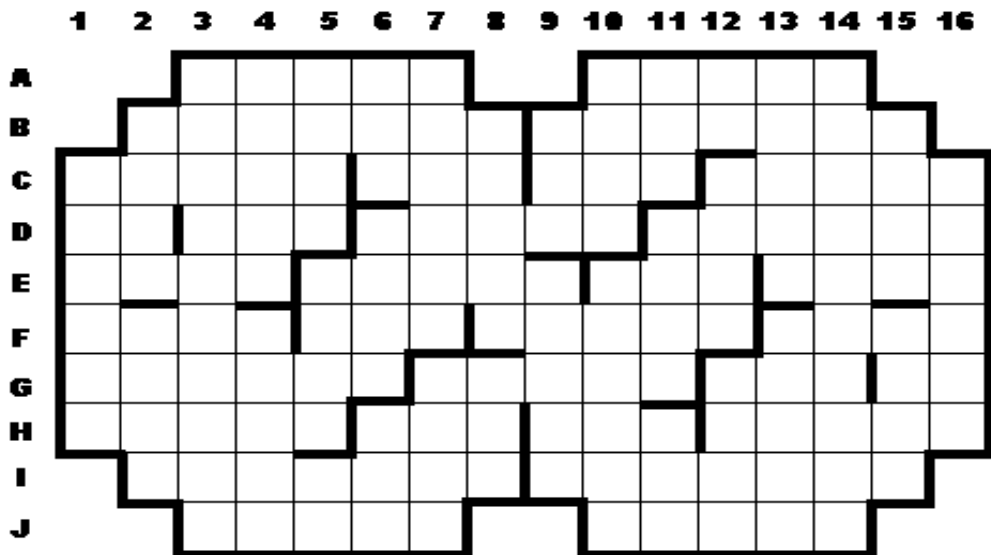
Město Fryšták, ZUŠ Morava a Fryštácká farnost Vás zvou na

ADVENTNÍ KONCERT,
který se koná v neděli 27. listopadu 2016
od 15.30 v kostele svatého Mikuláše ve Fryštáku.

Účinkují učitelé a žáci ZUŠ Morava.
 Vstupné je dobrovolné.

STARÁ PŘÍSLOVÍ OD A DO Z – OD FRANTIŠKA ZÁLOHY

<i>Když se vede oslu dobře, jde na led a zlomí si nohu</i>	holandské
<i>Když už si chcete šlapat po štěstí, alespoň se vyzujte</i>	slovenské
<i>Kdo pozdě platí, důvěru ztratí</i>	slovenské
<i>Kam nechodí slunce, tam chodí lékař</i>	české
<i>Kdo má zdraví, pokoj, chleba,</i>	
<i>ten má všechno, co mu třeba</i>	lidové
<i>Když se spojí pacient s nemocí, lékař si neporadí</i>	anglické
<i>Kdo na ševci šetří, lékaři dá za tři</i>	norské
<i>Kdo seje vítr, sklízí bouři</i>	bible
<i>Kdo nic neví, musí všemu věřit</i>	...
<i>Kdo má smůlu, toho i sníh spálí</i>	slovenské

Slepice nám přestaly snášet vajíčka a tak jsme je potrestali...

dokončení v tajence.

Vodorovně: A. Šlépěj, služebný na zámku. – B. Obtížné tažení vojsk, msto v Rusku. – C. Jméno herečky Fialové, zázrak, papoušek, mužské jméno. – D. SPZ Ostravy, část masa, slovensky "tchyně". – E. Rusky „vlk“, skruž, město v Rusku, anglicky „dívat se“. – F. Biblický bratrovrah, horníkovo pracoviště, milenec, stát USA. – G. Vynálezy (slov.), jméno Olgy, předložka, SPZ Prahy. – H. Mazlavé hmoty, římsky 1051, shluk lidí, opak „bosá“. – I. Jeden z drahokamů, naháč. – J. Vybraná společnost, švýcarské město. **Svisle:** 1. Zlatokop. – 2. Rusky „auto“, íránská jednotka hmotnosti. – 3. I. DÍL TAJENKY. – 4. Taťka, provincie Jihoafrické republiky. – 5. Ochrana zboží, hroby, japonská délková míra. – 6. Italská řeka, velké kopce, prohra v šachu. – 7. Úhel mezi směrem a severem, ženské jméno. – 8. Portugalské město, obyvatelstvo. – 9. Popravčí, nejvyšší japonský bůh. – 10. Venezuelský stát, stát severní Ameriky. – 11. SPZ Olomouce, čínský druh hoboje, vření. – 12. SPZ Karviné, mongolské město, značka nealko nápoje. – 13. Místo na Slovensku, jedno z nakladatelství. – 14. II. DÍL TAJENKY. – 15. Řeka na Sicílii, Mezinárodní sdružení leteckých společností (zkr.). – 16. Obec u Vizovic.

Nápověda: E. Koo, Look, J. Arosa, 5. Ri, 9. Amida, 15. IATA.

V minulém čísle Farničku jste luštili doplňovačku a pokud Vám tajenka nějak nedávala smysl – dlužím Vám i autorovi Františku Záhlovi omluvu. Nedopatřením mi vypadla první věta, která měla tuto tajenku uvést.

Takže správně vše zní...V říjnu se sice den krátí...(tajenka) ale doma se topit musí.

Díky PN.

Připravil František Záhla